

Vážení přátelé, členové a příznivci Platformy podnikatelů pro ZRS,

vánoční vydání Zpravodaje přináší rekapitulaci aktivit Platformy podnikatelů pro zahraniční rozvojovou spolupráci během celého roku.

Soustředili jsme se na projekt budování kapacit v posilování členské základny, zejména jejich znalostí a kompetencí jak se zapojovat do rozvojové spolupráce. Dlouhodobé společné úsilí v této činnosti dosahuje zajímavých výsledků. Nejen, že většina členů zůstává a dále podporuje základní poslání Platformy prosazovat zájmy soukromého sektoru s transparentními a férovými podmínkami v české politice ZRS, ale poslední statistiky ukazují, že výběrová řízení vyhlašovaná Českou rozvojovou agenturou jsou obvykle vyhrávána členskými firmami Platformy. Soustředěná orientace na osvětu a vzdělávání v oblasti rozvojové spolupráce a také soustavný monitoring dění v programových zemích české koncepce ZRS nese ovoce. Členství v Platformě přináší jejím členům mnohé informační výhody a projekty budování kapacit přinášejí lepší povědomí o požadavcích zadavatelů na implementaci projektů. Není to však jen česká ZRS, členské firmy se dostaly i do projektů vnější pomoci Evropské komise. I když prozatím nevyhrávají tak, jako na domácí půdě, jsou mezi těmi, kteří se o zakázky ucházejí a nevzdávají se. Učí se z chyb i okolností, které jsou ne vždy zcela jasné. Členská základna se postupně konsolidovala i v oblasti aktivit směřujících k řádné kontrole a transparentnosti procesů systému zahraniční rozvojové spolupráce České republiky (ZRS ČR) a to přes pozici pozorovatele ve státní Radě pro ZRS. Aktivně se vyjadřují k tématům v programech jednání, sledují zprávy o činnosti a plány ČRA. To vše je odpověď na otázku, zda může Platforma přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti svých členů na poli zakázek do projektů ZRS. Ano může, a bude v tom pokračovat i v dalším roce, který bude pro osvětu rozvojovky velkou příležitostí! Evropský rok rozvoje 2015 je také tématem nových publikací, které PPZRS vydává právě teď. Sekretariát a všichni jeho dobrovolní spolupracovníci Vám přejí hodně pracovních i osobních úspěchů v Novém roce!

Věra Vencliková

Evropský rok rozvoje 2015

Zapojení soukromého sektoru do rozvojové agendy vyvolává diskuse po celém světě

Nové rozvojové cíle na období 2016 - 2030, v současné době konkretizované Organizací spojených národů do konečné podoby, nabízí mnoho příležitostí podnikatelům. Po prvních patnácti letech jednadvacátého století svět zrekapituloval své snahy o zlepšení života na zemi. Ukázalo se, že bez ekonomických aktivit zabudovaných do rozvojové agendy nelze udržet efektivní pomoc rozvojovým zemím. Snaha lidstva odstranit chudobu, hlad a nemoci přinesla určité měřitelné výsledky, ale nyní je potřebné pokračovat a nastavený vývoj udržet. Dárci rozvojové pomoci říkají, že výsledky je nutné dále zlepšovat a zajistit jejich udržitelnost i bez dotací.

Platforma podnikatelů pro zahraniční rozvojovou spolupráci tomuto tématu věnovala 2. prosince další z řady svých osvětových seminářů a to právě z pohledu soukromého sektoru.

Nové rozvojové cíle budou v roce 2015 předmětem velké celoevropské kampaně, do které se zapojí i Česká republika.

„Na semináři podnikatelům představíme rozvojový rámec jednoduchým způsobem a ukážeme relevantní rozvojové cíle i to, jak je mohou zahrnout do svých podnikatelských strategií,“ uvedla Věra Vencliková, ředitelka sekretariátu Platformy. „Vydali jsme dva informační materiály s konkrétními informacemi o možném zapojení soukromého subjektu do rozvojového rámce. Je to náš první příspěvek do kampaně k Evropskému roku rozvoje.“

Stálá delegátka v Evropském hospodářském a sociálním výboru (EHSV) za Svaz průmyslu a dopravy ČR, Vladimíra Drbalová, představila na semináři stanovisko EHSV k zapojení soukromého sektoru do nové rozvojové agendy. „Diskuse ve výboru, složeném ze zástupců neziskové, odborové a podnikatelské sféry všech členských zemí, byla bouřlivá, nicméně jsme dospěli ke stanovisku, které Evropské komisi doporučilo zapojit do rozvojové agendy soukromý sektor jako užitečnou součást rozvojové pomoci.“ uvedla a dále zdůraznila mnoho multiplikačních efektů při užší spolupráci dosavad-

ních rozvojových aktérů se soukromým sektorem. „Výraznější zapojení podnikatelů do rozvojové agendy po roce 2015 a nového globálního partnerství podpoří také vlastní rozvoj soukromého sektoru na obou stranách pomyslné hranice mezi chudými a bohatými zeměmi.“ Z pozice velké zaměstnavatelské asociace pak zároveň podtrhla to, že za pomoci soukromého sektoru se bude více dařit kultivaci podnikatelského prostředí. „Znamená to zavést do agendy větší podíl inovativních finančních nástrojů, propojit také sociální podnikání a soukromý sektor v oblasti sociální ochrany, zdravotnictví, vzdělávání a zároveň nebrzdít vývoj konkurenceschopnosti podnikatelů v rozvojové zemi,“ uvedla.

Konkrétní příklad připravený už pro novou agendu, orientovaný na ochranu životního prostředí, představil poradce ministra životního prostředí, Peter Kalaš. Představil účastníkům semináře celosvětový Zelený klimatický fond, ze kterého budou financovány studie a praktické projekty proti klimatickým změnám. Naznačil příležitosti pro české konzultanty při tvorbě strategií fondu v různých zemích, upozornil také na rozsah projektů, do jejichž tendrů budou moci české firmy vstupovat se svými nabídkami. Česká republika působí ve fondu od jeho založení a to prostřednictvím Ministerstva pro životní prostředí.

„Spolupracujeme také s německou stranou na přeshraničních projektech, například při zlepšování prostředí v regionech postižených průmyslovou výrobou v minulém století anebo nešetrnou turistikou v národních parcích,“ dodal Peter Kalaš závěrem.

V diskusi se účastníci kromě dalšího vyslovili pro zařazení technického vzdělávání do programů rozvojové spolupráce. Byl diskutován také projekt české ekonomické diplomacie směřující i do rozvojových zemí, kde budou na ambasádách působit také zemědělní experti.

Do informační kampaně k udržitelným cílům rozvoje se v příštím roce zapojí členské asociace a partneři Platformy, z nichž někteří přednesli v diskusi své plány pro příští rok. ■

Podnikatelsky zajímavé udržitelné rozvojové cíle

Zemědělství

Investice do venkovské infrastruktury, výzkumu a školicí služby.
Rozvoj technologií a rostlinné a živočišné genové banky.
Zvýšení zemědělské výrobní kapacity v rozvojových zemích.
Prevence obchodních omezení, odstranění všech forem dotací zemědělského vývozu.

Voda

Dostupnost pitné vody pro všechny.
Sanitární a hygienická spravedlnost.
Odpadní systémy a recyklace.
Efektivita využívání vody.

Integrované řízení vodních zdrojů.

Ochrana a obnova ekosystémů souvisejících s vodou.
Spoluúčast místních společenství na řízení vodárenství a sanitace.

Zdravotnictví

Snížit globální mateřskou úmrtnost.
Zdravotní pojištění.
Základní služby zdravotní péče.
Služby v oblasti reprodukčního zdraví.
Přístup k základním lékům a očkovacím látkám pro všechny.
Prevence užívání návykových látek.
Prevence před otravami z chemických látek.

Transfer znalostí bývá užitečný pro obě strany

Rozvojová pomoc nemusí vždy představovat rozsáhlé investice. Mnohdy pomůže i dobrá a nezištná rada, technické zaškolení anebo návod, jak postupovat. Přestože se na první pohled může podnikateli zdát, že své znalosti poskytne zdarma a vychová si tak konkurenta, zkušenosti ze zahraničí ukazují, že transfer znalostí bývá užitečný pro obě strany.

Tato problematika přilákala pozornost účastníků kulatého stolu, členských firem PPZRS i představitelů organizací zabývajících se dobrovolnictvím. Diskutovat přišli také představitelé dvou zemí zařazených do bilaterální rozvojové pomoci ČR, velvyslankyně Bosny a Hercegoviny v ČR paní Danka Savič a velvyslanec Gruzie, pan Zaal Gogsadze.

Zasedací sál Svazu průmyslu a dopravy byl v den pořádání kulatého stolu, 12. 11. 2014, obsazen do posledního místa.

Průzkum provedený Platformou podnikatelů pro zahraniční rozvojovou spolupráci ukázal, že členské země EU považují expertní dobrovolnictví na pomoc podnikatelům v rozvojových zemích za předmět národního zájmu ve vztahu k zahraniční politice.

Závěry z průzkumu o tomto fenoménu byly částečně představeny u kulatého stolu a podtrhly tak důležitost zapojení podnikatelů na obou stranách rozvojové linie do projektů rozvojové spolupráce ČR s vybranými zeměmi.

Prezentace realizátorů rozvojových projektů ukázaly, že pro udržitelnost rozvojových projektů a jejich případnou komerční návaznost, je přenos technických a manažerských znalostí významnou podmínkou.

Technologické projekty v Moldavsku a podpora mikropodniků v Gruzii upozornily na potřebu rozvíjet technické znalosti partnerů, aby se projekty financované z veřejných zdrojů dále uchytily a žily vlastním ekonomicky soběstačným životem. Realizátoři upozorňují na potřebu vzdělávání příjemců pomoci v technických dovednostech, aby mohly být rozvojové projekty s technologickou složkou předány kompetentním provozatelům a uživatelům.

„V rozpočtech rozvojových projektů nejsou náklady na praktické vzdělávání uvedeny, což při jejich realizaci způsobuje problém,“ uvedla obchodní ředitelka VHS Brno, paní Iva Vojtová. „Někdy je důležité poskytnout lidem z projektu skutečně odborné zaškolení, nejlépe na odborném pracovišti

s vhodným vybavením. Takové však nenajdeme v místě projektu. Zaučení je tak podmíněno dalšími náklady na cestu i pobyt a to nemluvíme o vysoké přidané hodnotě poskytnutého know-how. Proto jsme navrhli model technického vzdělávání pro místní spolupracovníky na projektu. Model lze zahrnout již do formulace rozvojového projektu anebo uvažován jako zvláštní vzdělávací program v rámci rozvojové pomoci ČR.“

Ředitel belgické neziskové organizace Ex Change, pan Roland Waeyaert vysvětlil na jednoduchých schématech, jak taková technická pomoc podnikatelům v místě může probíhat. „Mechanismy zajišťování technické pomoci našimi dobrovolníky jsou v celé Evropské unii obdobné. Rozdíl je ve financování nákladů spojených s vysíláním expertů na konkrétní projekty,“ uvedl v další diskusi. Upozornil na skutečnost, že největší rozdíly v nákladech činí právě odměny za práci konzultantů. Pokud je poradenství poskytnuto konkrétním oborovým specialistou na dobrovolné bázi, ostatní náklady na jeho vyslání se zřekují přibližně na jednu pětinu, zatímco přidaná hodnota celé aktivity zůstává vysoko nad průměrem obdobných projektů s transferem know-how.

Z panelové diskuse pak vyplynulo, že problematiku technického vzdělávání a přenosu know-how by bylo vhodné řešit z prostředků na ZRS nejen v oblasti programu stipendií. Představitel Národního dobrovolnického centra, pan Jiří Tošner, během diskuse zdůraznil podstatu dobrovolné práce, kdy dobrovolník nevyšílá jeho zaměstnavatel, ale rozhoduje se na základě vlastního rozhodnutí. To je velký rozdíl proti současné praxi, kdy je firma – realizátor žádána dárce, aby projekt spolufinancovala, či poskytla své pracovníky nad rámec zakázky. Průzkum Platformy pak ukázal, že se v EU stále diskutuje o rozsahu poskytnutého know-how. Nejasnosti v transferu technických znalostí zasahují do znalostního kapitálu firmy. Přednost proto má vlastní zkušenost a znalost dobrovolníka, který pomůže svou

kompetencí, ale zároveň nesmí poškodit obchodní zájmy své firmy.

Gruzínský velvyslanec ocenil projekt podpory malým podnikatelům a rozhodně podpořil představený model vysílání expertů na technickou pomoc podnikatelským subjektům v Gruzii. Paní Danka Savič, kromě podpory podnikatelského partnerství podnikatelů z obou zemí, zdůraznila také význam pomoci českých podniků, které se v letošním roce nezištně zapojily do likvidace škod způsobených obrovskými záplavami v Bosně a Hercegovině. Ocenila také snahu české vlády věnovat prostředky na rekonstrukci zařízení financovaných z rozpočtu ZRS a poškozených povodněmi. ■

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Cílem Platformy Podnikatelů pro ZRS je:

- zvyšovat úspěšnou účast českých firem v projektech rozvojové pomoci a spolupráce
- podporovat dlouhodobé investice v rozvojových zemích s výhodnou pozicí pro české dodavatele technologií a služeb
- prosadit partnerství veřejného a soukromého sektoru v programech zahraniční rozvojové spolupráce
- Platforma hledá aktivní členy se zájmem o účast v rozvojových projektech i práci v expertních týmech Platformy a pracovních skupinách Rady pro ZRS ČR
- PPZRS je prostorem pro sdílení informací, nápadů, zkušeností a kontaktů.

Informace o podmínkách členství:

www.ppzrs.org

Kontakt

Platforma podnikatelů
pro zahraniční
rozvojovou spolupráci

Sekretariát PPZRS

Freyova 948/11, 190 00 Praha 9

Poštovní adresa:

Politických vězňů 1419/11, 113 42 Praha 1

Telefon: +420 225 279 403

+420 603 826 261

Fax: +420 284 686 464

e-mail: platforma@spcr.cz

Zpravodaj je určen ke zvyšování povědomí podnikatelského sektoru o politice zahraniční rozvojové spolupráce v souvislosti s politikou proexportní za účelem rozšíření všech forem podpory podnikání a investičních projektů v rozvojových zemích. Je financován z prostředků MZV ČR.

